

25è aniversari de l'Aplec

Per Rafa Serret i l'Equip de Documentació

Introducció

Si a algun tema ha de dedicar un monogràfic esta revista és a l'Aplec, una de les poques iniciatives que són de la nostra corda: voler viure a la comarca, tenir clar quantes barres hi ha a la nostra senyera, i saber en què parlem i en què volem seguir parlant.

Els primers anys de revista, l'Aplec era l'excusa per engrescar la comissió organitzadora o la gent sabuda del poble organitzador i fer un monogràfic del poble. Ara ja queden molts pocs pobles sense monogràfic (animeu-vos!) però en canvi era el propi Aplec el que no tenia un monogràfic. Un quart de segle és una excusa per parlar-ne.

Història de l'Aplec

L'Aplec dels Ports és un – i possiblement el més singular- dels diversos fruits en què s'han materialitzat les inquietuds democràtiques comarcals. Ja des d'abans de l'acabament de la dictadura, al col·legi dels Escolapis de Morella, hi havia hagut reunions de la joventut dels Ports per reflexionar sobre la situació comarcal i propiciar alternatives per frenar l'emigració. Per exemple, les granges comunals de La Mata i d'Herbers, entre altres, són producte d'aquestes inquietuds.

Paral·lelament i convivint amb la natural preocupació política per donar eixida al règim franquista, s'anava consolidant un sentiment de recuperació

comarcal pel que fa a l'ús de la nostra llengua i la identitat de la comarca. La revista **Els Ports**, amb els seus diversos intents de consolidació, reflectia aquest sentiment: escrita en valencià i amb un nom reivindicatiu feia front al *Maestrazgo supracomarcal* en què estàvem immersos.

Ja en la transició política, el desig de fer País Valencià batejava especialment en els esperits nacionalistes d'alguns universitaris portencs. Farts d'una centralització política de dècades, calia construir el País des de baix, des de les seues comarques.

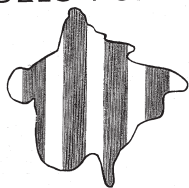
I així és com nasqué el primer Aplec dels Ports: la Todolella (la de la dansa guerrera) fou el primer escenari de la trobada de gent jove dels Ports, sota l'atònita mirada de les autoritats municipals, militars i eclesiàstiques del moment. Recordeu aquella cançó que cantava Al Tall i que deia "que vinga, que vinga, que vinga la llum... i que al senyor alcalde...", doncs a la Todolella la llum elèctrica, en aquell Aplec del 1978, se n'anà... diverses voltes. Senyeres quatribarrades, Paco Muñoz, Alimara, Toni Mestre, i l'exemple de tota la joventut d'un poble organitzant l'Aplec, va propiciar que seguira l'Aplec i cada any, religiosament, l'última setmana de Juliol, un poble de la comarca dels Ports és escenari d'aquesta trobada política, festiva, comarcal i laica de la gent dels ports i de més enllà.

Havia nascut l'Aplec. Una paraula quasi tan desconeguda a la comarca, com

MONOGRÀFIC

IV APLEC
DELS PORTS

LA MATA

1.981

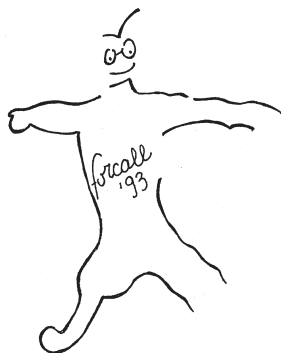
DIES 18-19 JULIOL

La edición de estos programas
es un obsequio de la

CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE CASTELLÓN

XVI Aplec
dels Ports

FORCALL '93

23, 24 y 25 de juliol

PROGRAMA

XVIII APLEC
DELS PORTS

BANCAIXA

Cantautors

Rock

Orquestres

1978	La Todolella	Paco Muñoz		
1979	Cinctorres	Carraixet Rondalla de Cinctorres		
1981	La Mata	Adés i Ara All-i-Oli Gregori i Igual		De Luxe
1982	Vilafranca		Remigi Palmero i Bustamante	
1983	Herbers	José Antonio Labordeta		Pescadilla Madisson Grup
1984	El Forcall	Al Tall M ^a del Mar Bonet		
1985	Morella	Paco Muñoz Al Tall Ovidi Montllor		Elèctrica Dharma
1986	Sorita	Lluís Miquel i els 4 Z		
1987	La Todolella			Florida Vizcaíno i la sonora latina Lucho y su orquesta Macumba La Clandestina
1988	Cinctorres	Carles Santos Raimon		
1989	Villores	Al Tall	Al Límite	Bahía Melao de caña
1990	La Mata		Tom Bombadil Candidatos La Banda	Nueva Alaska
1991	Vilafranca	Lluís Llach		La Moda Altozano La Vella Banda
1992	Herbers		Los Clan U-Tòpics	Superbahía Centauro
1993	El Forcall		Els Pets Las Gatas Negras Morcillo	Ajedrez Orquesta La Major Blues Band Intocablues Band Doctor Party
1995	Morella	Urbàlia Rurana	Tom Bombadil Magazine Llobarro The Scene Brams Dropo Chaparrros Alinodoro	Calibra Sabor de Gràcia
1997	La Todolella	Urbàlia Rurana		Calibra
1998	Cinctorres	Al Tall Joan Amèrich Tomeu Penya	Los Tensos Obrint Pas Quatre gats Alinodoro La Carrasca Gobonon Xafigà	Magnum Broses Quorum
1999	Villores	Quico el Celio, el Noi i el Mut de Ferreries		
2000	La Mata	Al Tall	Obrint Pas Grup Batzer	Grup Manacor Jachís Guarannà
2001	Vilafranca	Jaume Sisa Cantants d'Uldecona	Azero Doctor Calypso Daniel i la Quartet	Travesia 7 Drakar

Villores, 1980

el propi nom comarcal. Ports i Aplec, dues paraules que s'han popularitzat durant 25 anys, però què noves sonaven en aquells anys setanta!

Reivindicació i festa comarcal és el que es va fer a la Todolella i amb aquestes dues premisses s'han anat fent els Aplecs que li han seguit. Massa vegades la festa ha estat per damunt de la reivindicació, i poques vegades la reivindicació per damunt de la festa, però digueu si no us heu emocionat alguna vegada quan heu vist cantar, en els vostres pobles, Al Tall, Ovidi Montllor, Lluís Llach, Maria del Mar Bonet, Raimon, etc, quan heu vist com es feia una falla de la central tèrmica d'Andorra a La Mata, quan heu vist que passejàvem el pi sec i contaminat per la plaça del Forcall..., quan heu vist tanta gent, tants de cotxes i tantes tendes instal·lades al voltant dels pobles.

També hi ha qui no s'ha emocionat... ans -podríem dir- el contrari: també hi ha els qui s'han cabrejat sempre: els intolerants, els guardadors de l'ordre establert en la dictadura: Espanya *una, grande i libre* amb una sola llengua, els que han escampat que a l'Aplec solament van peluts, drogaddictes i gent de mal viure, els que pensen que és innecessari l'Aplec, ja que per això estan els polítics; els que veuen negoci amb l'Aplec, els que pensen que s'ha traït l'esperit inicial de l'Aplec; els que no entenen quin sentit pot tenir reunir-se milers de persones uns dies, quan es podrien fer altres coses més profitoses per la comarca, els que es veu que no han estat mai joves: no han fet festa, no han begut, no han ballat...

I amb tants pensaments en contra, miraculosament, cada any en un dels

nostres pobles - la majoria petits pobles dels Ports, la flama que encengué l'Aplec de la Todolella no s'apaga. Quina misteriosa força els empeny a seguir?

Els primers Aplecs foren comarcals, en el sentit que hi anava la gent de la comarca. Van ser íntims i senzills. Poc a poc, la festa de l'Aplec dels Ports anà sent coneguda per les comarques veïnes i així com anava acabant-se la primera roda (La Todolella, Cincorres, Villores, La Mata, Vilafranca, Herbers, El Forcall, Morella, Sorita) cada vegada era més la gent que hi venia i majors eren les exigències quant a l'organització de l'acte. De fet, l'onzè Aplec dels Ports que tingué lloc a Cincorres l'estiu de 1988 tenia un lema clar: **Un Aplec és cosa de tots**. Sense la participació de les persones adultes i la implicació dels més joves, ja no era possible l'Aplec.

La trobada havia superat les expectatives inicials i no solament era la reunió dels joves dels Ports, sinó que s'havia convertit en un aparador comarcal de gran magnitud, on anaven molts joves i de molts llocs diferents, atrets per la Festa, per l'hospitalitat dels Ports, per la gratuïtat dels actes, per la música, pel rock també, però en català eh!!!!

S'havia arribat a un carreró sense sortida, a un cul de sac. El XVIIIè Aplec dels Ports celebrat a Morella l'estiu de 1995 reuní 17.000 persones, xifra record en els Aplecs dels Ports. Molta gent, acumulació de deixalles en els bancals, borratxeres, guanys fàcils, negoci encobert, promoció turística... què quedava de l'Aplec Inicial?

La Todolella 1997 ha estat la resposta: **Tornem a l'Aplec**. I hem tornat a l'Aplec, i la gent segueix anant als Aplecs, i als Aplecs se segueix reivindicant... *Aquesta terra es mou* (Cincorres '98), *Farem camí* (Villores '99), *A tots els Ports, carreteres sense clots* (La Mata '00) *Fem comarca, fem Aplec* (Vilafranca '01)

Afortunadament l'Aplec, així com han anat passant els anys, no està sol en el moviment comarcal: iniciatives econòmiques, culturals i polítiques han nascut als Ports amb un "aire" comarcal clar. Programes de desenvolupament econòmic comarcal, associacions, infraestructures comarcals, mitjans de comunicació: Els Ports-Ràdio, publicacions periòdiques, grups d'estudis, la magnífica revista AU! que no ha parat d'editar-se des de la primavera del 1987,...

25 anys d'Aplec han servit per consagrar "Els Ports" com a denominació de la comarca, per confiar en la volun-

El Forcall 1984

Villores 1980

tat de fer comarca de polítics aplequistes (polítics dels Ports que algun dia han sigut jóvens i han estat en l'organització de l'Aplec), per reivindicar i fer festa amb la nostra llengua -sense complexos-, per aglutinar tot un seguit d'actes culturals difícils de portar a terme en els pobles xicotets, per mostrar-nos als altres i donar a conèixer la comarca, i, per damunt de tot, tenim la iniciativa civil, de base, de la gent de poble que, amb orgull, és capaç, cada any, de portar a terme un Aplec que, amb encerts i desencerts, ja és patrimoni de tota la comarca i també del País Valencià i de més enllà.

1978 **La Todolella**
 1979 Cinctorres
 1980 Villores

1981 La Mata
 1982 Vilafranca
 1983 Herbers
 1984 El Forcall
 1985 Morella
 1986 Sorita
1987 La Todolella
 1988 Cinctorres
 1989 Villores
 1990 La Mata
 1991 Vilafranca
 1992 Herbers
 1993 El Forcall
 1994 Portell
 1995 Morella
 1996 Sorita

1997 **La Todolella**
 1998 Cinctorres
 1999 Villores
 2000 La Mata
 2001 Vilafranca
 2002 Herbers

Preparant l'Aplec

La Comissió organitzadora d'enguany, a més de les preceptives orquestres per anar fent festa i traure algun dineret, va presentar l'Aplec a Castelló i a Cinctorres.

L'excusa per la reunió cinctorrana era la presentació del cartell, però aprofitant les noces d'argent es va convertir en una trobada dels dinosaures de l'aplec, com els van arribar a batejar, i la gent més jove, que comença en totes estes coses aplequeres.

La reunió tenia una taula immensa, entre gent de la premsa comarcal (Lluís Puig i Joan Carles Marcobal) dinosaures com *Falo* i Toni Mestre, i representants de molts pobles organitzadors.

Toni Mestre, una de les persones que movien la flama en aquells anys, amb el seu pioner espai en valencià a RNE, va explicar-nos un poc com van anar els preparatius del primer aplec tolellà i es va felicitar de que siga esta comarca la única on continuen fent-se aplecs.

Però la conversa va anar derivant en la reflexió sobre els assumptes que en els darrers aplecs són motiu de controvèrsia. Temes com la difícil conjugació entre cert tipus de festa i la idiosincràsia que volem per l'aplec, els problemes per

Presentació del XXVè Aplec dels Ports a Cinctorres

ELS PORTS

Fa quinze dies he tornat a la comarca de "Els Ports". Hi puge des que tenia nou anys, quan acompanyava mon pare en les seues visites a les fàbriques de tints. Durant els setantes sovintejava la casa que els arquitectes **Rosso**, pare i fill, s'havien restaurat a Mirambell. Des d'allà vaig contactar, la primavera de 1978, amb un grup de joves estudiants de la Todolella interessats en la restauració de la seua magnífica dansa guerra i que s'agrupaven al voltant de la revista "Els Ports", modesta i quasi desconeguda. Trobaven que calia fer alguna cosa per tal d'agrupar la gent i salvar la seua moribunda comarca. Els vaig

suggerir la possibilitat de muntar un aplec. Convocaren altres xicotets, hi vingué un joveníssim **Ximo Puig**, férem un parell de reunions i ens posàrem a treballar. Aquell estiu de 1978 s'hi va celebrar, a la Todolella, el I Aplec dels Ports. Tot era nou, des de la paraula "aplec" fins la denominació comarcal. De València pujaren, només se'ls pagà el viatge, **Paco Muñoz** i el grup **Alimara**. Ells ballaren la seua antiga dansa. Jo vaig fer el discurs de presentació. Va ser un èxit total. A les cases es feren entrepans i es prepararen begudes. El poblet s'omplí de gom a gom. Vençuda la por al desconegut la gent s'hi va donar. Mai no havien vist res paregut. Alguns vells

recordaren oblidades etapes de llibertat. Aquell any nasqué la consciència comarcal dels Ports. I una iniciativa que aquells valencians/anes han mantingut viva i en expansió fins ara. El passat 20 d'abril es va fer la presentació, a Cinctorres, del programa i cartell de l'Aplec d'enguany, que serà a Herbers. Vaig retrobar vells amics i en vaig fer de nous. L'Aplec, sempre en mans de la societat civil, va ja per la tercera volta en els deu municipis de la comarca en què es fa l'Aplec. Les noves generacions l'han fet seu i se superen cada any. La cita serà els dies 26, 27 i 28 de juliol. Quin país tan magnífic podríem tenir!

Toni Mestre (Levante 05-05-2002)

organitzar l'aplec als pobles grossos, especialment un que té murades, perquè no és tot el poble qui l'organitza, reforçant la idea de comunitat, sinò una part menuda que és mirada amb prevenció per l'altra.

També es van posar de relleu les complicacions organitzatives i burocràtiques que van creixent amb el pas del temps. Es pot dir que la gent més conscienciada, que sol estar organitzant-los, reflexiona continuament sobre tota aquesta problemàtica i a voltes això no quadra amb el resultat d'alguns aplecs.

Per altra banda, XXVena edició de l'Aplec dels Ports fou presentada a la Llibreria Babel de Castelló de la Plana el dissabte dia primer de juny a les 19,30. La presentació va anar a càrrec de l'actriu valenciana Rosanna Pastor. També van parlar diversos membres de la Comissió Organitzadora i l'alcalde d'Herbers, Senén Pallarés.

El motiu de presentar Rosanna Pastor aquesta edició de l'Aplec va ser , per una banda, per haver rodat en la comarca dels Ports, entre altres, la pel·lícula *Tierra y Libertad* (Ken Loach), pel·lícula amb la qual se l'ha coneguda a l'estranger ja que va ser premiada com a millor pel·lícula europea a Berlín. Per altra banda, per ser una actriu que sempre ha fet costat a totes aquelles iniciatives que donen suport a la nostra llengua i cultura, premisses que l'Aplec dels Ports té com a irrenunciables.

Rosanna Pastor va qualificar d'admirable el treball que estan portant a terme els pobles que organitzen cada any l'Aplec dels Ports. També va manifestar que sempre s'ha trobat molt a gust en la comarca dels Ports, fins al punt que ha fet autèntiques amistats.

Lemes dels Aplecs

- Cinctorres - 1988
- Un Aplec: Cosa de tots
- La Todolella - 1997
- Tornem a l'Aplec
- Cinctorres - 1998
- Aquesta terra es mou
- Villores - 1999
- Farem camí
- La Mata - 2000
- L'Aplec del 2000
- A tots Els Ports carreteres sense clots
- Vilafranca - 2001
- Fem comarca, fem Aplec
- Herbers - 2002
- 25 anys fent comarca

	<u>Teatre</u>	<u>Exposicions</u>
1981 La Mata	L'establia "Per damunt de tot"	
1983 Herbers	Universal Còmics "Qui vol un miracle?"	Peces de vestir tradicionals
1987 La Todolella	Xarxa Teatre "El dolçainer de Tales"	Les espartenyas La Todolella i la dansa guerrera
1989 Villores	Els visitants "Hugonstein" Xarxa Teatre "El dolçainer de Tales"	
1990 La Mata	Saineters de Vilafranca	La contaminació als Ports
1991 Vilafranca	Conino Gurillo "La Gutenberg companyia de comèdies" Rusca Katarisca (Espectacle infantil)	
1992 Herbers	Els Visitants	Els Ports com a inspiració Turisme interior Fàbrica de Giner Universitat Jaume I Aparells del camp
1993 El Forcall	Pimpinelles Boni i Caroli Màscara Teatre Escarlata Circus Alain Mim	
1995 Morella	Farsa de farsants	Montxo, J. Valle i J. Pascual
1997 La Todolella		Santantonada Pobles de la comarca 20 anys d'Aplec La comarca dels Ports Fira, productes de la comarca Estands institucionals
1998 Cinctorres	Toni Albà i Sergi López "Brams" Pimpinelles	Fotografia, artesanía i pintura
2000 La Mata	Xarxa "Foc de mar"	
2001 Vilafranca	Malabó Gog i Magog (Kalum) Penyagolosa "Ai, homes...!"	La veu d'una comarca

	<u>Correfocs</u>	<u>Dolçainers</u>	<u>Animació</u>
1983	Herbers		Xaranga
1987	La Todolella	La Todolella	
1989	Vil·lores		El Sarau
1990	La Mata	Diablers de Paüls	Benicarló
1991	Vilafranca	Morella	
1992	Herbers	Dimonis d'Orta	
1995	Morella	Dimonis de Vinaròs Dim. Massalfassar	Pal'Fred Mam Banda de Morella
1998	Cinctorres	La Xalera	
2000	La Mata	La Xalera	Grup 666
2001	Vilafranca	La Xalera	Dolçainers Xaranga

Programa de l'Aplec d'Herbers 2002

Dijous 25

20.00	Saló de davall la Plaça	Inauguració de l'exposició "25 anys fent comarca"
24.30	Camp d'actuacions	Orquestra Kartontxa

Divendres 26

12.00	Carpa de l'Aplec	Inauguració de l'Aplec d'iniciatives dels Ports
17.00	Saló de davall la Plaça	Taula rodona de diputats, alcaldes i regidors de la comarca dels Ports
18.00	Saló de davall la Plaça	Taula rodona d'Associacions de la comarca dels Ports
20.00	Camp d'actuacions	Inauguració de l'Aplec per la Muixeranga d'Algemesí. Aplec de dolçainers
23.30	Camp d'actuacions	Ultimo cartucho (Agua bendita)
01.00	Camp d'actuacions	Orquestra Avalancha
02.30	Camp d'actuacions	Brams, rock català
04.00	Camp d'actuacions	Orquestra Avalancha
06.00	Camp d'actuacions	Los Draps

Dissabte 27

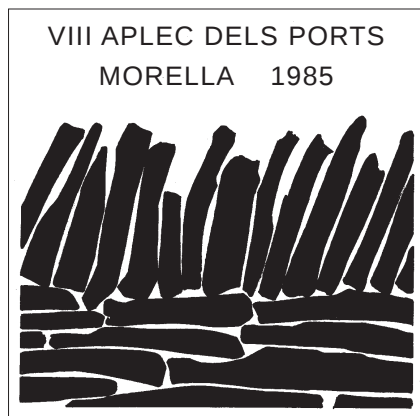
11.00	Pels carrers del poble	Xaranga, casquetes i aiguardent
12.00	Placeta de l'església	La Vantocant Band Música i café
13.30		Sixosis Swing i cervesa
18.00		Sargantana
19.00		Els quatre gats
20.30		Saüc. Ball folk per a xalar
18.30	Plaça del carrer del Pla	SCURASPLATS Companyia de teatre "Trans-accions"
19.00		POT DE PLOM TEATRE Les rondalles de Pot de plom
20.30		SCURASPLATS Companyia de teatre "Trans-accions"
21.00		PIMPINELLES "Tragèdies i Komèdies"
22.30		SCURASPLATS Companyia de teatre "Trans-accions"
23.00		XAVI CASTILLO / POT DE PLOM Teatre "Jordiet contraataca"
24.00	Camp d'actuacions	Companyia elèctrica Dharma
01.30		Orquesta Apache
03.00		Agraviats
04.30		Orquesta Apache
06.00		Natros

Diumenge 28

11.00	Pels carrers del poble	Xaranga, casquetes i aiguardent
12.30	Plaça del carrer del Pla	Espectacle infantil
13.30		Volantins "El Senyor del Tornavís"
18.00	Camp d'actuacions	Toti Soler i Esther Formosa
19.30		Anton Abad
21.00		Al Tall

Portem 25 anys als Ports fent l'Aplec

Encara tenim 25 raons per seguir-lo fent

Raons per seguir vivint als ports

1.- Perquè amb l'Aplec va entrar aire fresc a la comarca, l'aire democràtic i reivindicatiu de la transició. Com és l'aire que ara respirem?

2.- Perquè no hem d'oblidar que l'Aplec va nèixer per posar de manifest les mancances econòmiques i culturals d'una zona deixada de la mà de déu. L'Aplec ha sigut i ha de seguir sent reivindicatiu: hem de poder viure dignament a la comarca dels Ports.

3.- Perquè encara que tinguem ajuntaments i institucions democràtiques que, òbviament, fan el que poden o el que volen per millorar la vida dels ciutadans dels Ports, l'Aplec segueix sent un aparador important de les inquietuds polítiques i culturals dels Ports.

4.- Perquè des de l'aprovació de l'Estatut cap govern regional ha sigut capaç de tirar endavant una llei de comarcaltització del País Valencià. Cada vegada que fem un Aplec, fem un poc de comarca. Si fem comarca, farem País.

5.- Perquè creiem que la mancomunitat comarcal o intercomarcal de municipis pot beneficiar enormement el problema de les infraestructures dels pobles xicotets: ensenyament, sanitat, carreteres, hisenda, urbanisme, turisme, deixalles, transport...

6.- Perquè som una de les comarques d'interior del País Valencià gràcies a les quals el govern valencià rep ajuda dels fons europeus que després, curiosament, no s'acaben de notar en la millora de la nostra comarca.

7.- Volem que es facen polítiques de discriminació positiva, és a dir que s'afavorisquen les zones deprimides. Si l'excusa és que som poca gent, sense uns

objectius concrets d'ajuda en sectors econòmics potencials, cada vegada la despoblació serà major.

8.- Perquè l'Aplec, l'organitzem els jòvens, demanem eixides laborals per quedar-nos als Ports.

9.- Volem una educació i una sanitat comarcals dignes.

10.- Seguim exigint que facen carreteres i mantinguen les vies de comunicació com cal.

11.- No ens cansarem de demanar la conservació del nostre entorn natural: boscos, animals, sense contaminació...

Raons per fer festa

12.- Farem una gran festa per seguir donant a conèixer la comarca dels Ports.

13.- Volem que l'Aplec siga la trobada anual de la gent dels Ports: xiquets, jòvens i vells.

14.- Desitgem que la gent vinga als Ports, que faça festa, però sense deixalles, sense brutícia, sense massa alcohol... Una festa ecològica, si pot ser.

15.- On va molta gent hi ha de tot, però volem que la gent que vinga a l'Aplec siga respectuosa amb el nostre entorn físic i cultural.

16.- Volem reconduir l'estil de l'Aplec. Encara que portem actuacions musicals importants, l'Aplec no ha nascut per ser un negoci. Per tant, les actuacions seran gratuïtes. Absteniu-vos d'anar-hi si penseu que teniu el dret a destrossar i embrutar el que cregueu.

17.- Perquè cal seguir coneixent aquells autors que s'expressen en la nostra llengua. Des del principi de l'Aplec, hem procurat portar cantautors i grups musicals que canten en català. Hem volgut donar a entendre que podíem fer fes-

ta cantant i ballant amb una llengua que no estava ni a la ràdio, ni a la tele ni a les discoteques, però era la nostra. Hem tingut ocasió de sentir a Paco Muñoz, Alimara, Al Tall, Maria del Mar Bonet, Lluís Llach, Raimon, Tomeu Penya, Joan Aimeric, Sisa, U-Tòpics, Els Pets, etc.

Raons per fer actes culturals

18.- Perquè "Els Ports" som tots: els pobles grans i els menuts. A l'Aplec farem actes culturals impensables en pobles de menys de 200 habitants. Herbers, La Mata, Todoella, Sorita, Villoses, Portell, etc.. deixaran de ser pobles, i a l'Aplec seran una cosa més gran; seran, per uns dies, tots els pobles dels Ports.

19.- Amb l'Aplec reivindiquem la nostra història, el que hem sigut, la nostra manera de ser en llibertat.

20.- Qui perd els orígens, perd la identitat. Allò que més ens identifica és la nostra llengua. Volem que el valencià estiga present en tots els àmbits als nostres pobles.

21.- 25 ANYS D'APLEC són pocs encara per refer una comarca, després de més de dos segles de la denominació "Maestrazgo" imposada per règims centralistes i castellanitzadors. Tenim una història que cal respectar i unes denominacions per recuperar.

22.- Perquè som "Els Ports" una zona de pas i d'enllaç, volem ser una peça que ajude en la construcció del nostre espai històric i cultural, que no és altre que el format per tots aquells que comparteixen la nostra llengua i història comuna, especialment els pobles veïns del Matarranya, de la Terra Alta, del Montsià i del Maestrat

23.- Reivindiquem el nostre folklore, les nostres tradicions.

24.- L'Aplec ha de mostrar espectacles d'arrel tradicional. Des del present, hem de connectar amb el legat d'una comarca tan antiga i rica amb tradicions com la nostra.

25.- L'Aplec ha de ser un punt de trobada de les iniciatives comarcals, econòmiques, culturals, socials, etc..

